



คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยเนชั่น
2558

คำนำ

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเนชั่น ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระสำหรับการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระนับเป็นผลงานของนักศึกษาที่สำคัญเพื่อการสำเร็จการศึกษา นักศึกษาควรศึกษาข้อมูลในคู่มือฉบับนี้โดยละเอียด เพื่อที่จะสามารถแสวงหาหัวข้อและพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ สามารถวางแผนการจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ รวมถึงสามารถพิมพ์และจัดทำรูปเล่มของวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระให้มีความถูกต้องทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบ

อนึ่ง การที่นักศึกษาจะจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระให้ประสบความสำเร็จได้นั้น นอกเหนือจากที่จะศึกษาคู่มือฉบับนี้แล้ว นักศึกษายังสามารถค้นคว้าข้อมูลอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อประกอบการจัดทำให้ผลงานของนักศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเนชั่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษา เพื่อให้การผลิตผลงานของนักศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยเนชั่น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
บทที่ 1 บทนำ	3
1.1 วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ	3
1.2 การพัฒนาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	4
1.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	4
1.4 ส่วนประกอบของโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	6
1.5 รายละเอียดในโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	7
1.6 กระบวนการเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	10
1.7 การสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	12
บทที่ 2 การจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	17
2.1 โครงสร้างของวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	17
2.2 รูปแบบการจัดพิมพ์ทั่วไป	19
2.3 รูปแบบการพิมพ์ส่วนประกอบหลักของวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	20
บทที่ 3 การอ้างอิงเอกสาร	28
บทที่ 4 การเขียนบรรณานุกรม	34
4.1 รายละเอียดและรูปแบบการเขียน	34
4.2 รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมและตัวอย่าง	35
บทที่ 5 ตัวอย่างการพิมพ์โครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	40
บทที่ 6 ตัวอย่างการพิมพ์วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	49
บรรณานุกรม	71

บทที่ 1 บทนำ

นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ (Thesis) สำหรับหลักสูตรแผน ก หรือการค้นคว้าอิสระ (Independent Study) สำหรับหลักสูตรแผน ข เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรโดยต้องได้รับการอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระแล้วแต่กรณีก่อนที่จะดำเนินการและขอสอบตามขั้นตอนที่มหาวิทยาลัยกำหนดต่อไป

1.1 วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

วิทยานิพนธ์ตามคู่มือฉบับนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษาประเด็นปัญหาตามหลักสูตรระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก โดยในระดับปริญญาโทนั้นมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีที่มีอยู่มาอ้างอิงเพื่อตอบประเด็นปัญหาที่นักศึกษาสนใจ ขณะที่ระดับปริญญาเอกนั้นมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยทั่วไปแล้ววิทยานิพนธ์จะต้องมีคุณค่างานวิจัย 3 ประการ ได้แก่ คุณค่าเชิงทฤษฎี (Theoretical Contribution) ซึ่งเป็นคุณค่าจากการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ หรือ เป็นคุณค่าที่สามารถนำไปเสริมสร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ได้ คุณค่าเชิงประจักษ์ (Empirical Contribution) ซึ่งเป็นคุณค่าจากการพัฒนาเครื่องมือในการศึกษา เช่น การพัฒนานิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition) การพัฒนาตัววัด (Measures) หรือ การพัฒนาระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) และ คุณค่าเชิงปฏิบัติ (Practical Contribution) ซึ่งเป็นคุณค่าที่ผู้อ่านจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายหรือในทางปฏิบัติได้

สำหรับการค้นคว้าอิสระนั้นเป็นการศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาที่นักศึกษาสนใจแล้วนำมาประมวลผลและนำเสนอเพื่อเชื่อมโยงความรู้เข้ากับการประยุกต์ใช้โดยอาจเป็นการพัฒนาต่อยอดจากงานวิจัยที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานใหม่ หรือ การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่นักศึกษาสนใจ โดยอาศัยหลักวิชาที่นักศึกษาได้ศึกษาตามหลักสูตร เช่น ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต นักศึกษาสามารถทำการค้นคว้าอิสระได้ด้วยการจัดทำวิจัยตลาด การจัดทำแผนธุรกิจ หรือ การจัดทำกรณีศึกษา แต่ทั้งนี้เนื้อหาต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับแนวคิดหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและมีการอ้างอิงและวิธีการค้นคว้าหรือแสวงหาคำตอบตามมาตรฐานทางวิชาการ โดยการค้นคว้าอิสระนั้นอย่างน้อยต้องมีคุณค่าเชิงปฏิบัติตั้งที่อธิบายไว้แล้วข้างต้น

1.2 การพัฒนาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

การพัฒนาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระนี้ นักศึกษาจะต้องหาหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่เป็นที่สนใจและตนเองถนัดและใฝ่รู้ที่จะแสวงหาคำตอบ ทั้งนี้เรื่องที่ศึกษาจะต้องไม่ซ้ำกับหัวข้อที่มีการศึกษามาก่อนแล้ว เว้นแต่มีเหตุผลที่สนับสนุนว่าเรื่องที่ศึกษาแต่เดิมนั้นมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาอีกครั้ง เมื่อนักศึกษาได้หัวข้อที่สนใจศึกษาแล้ว นักศึกษาจะค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาเป็นโครงร่างโดยมีแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ เช่น

- 1) ห้องสมุดหรือฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแหล่งข้อมูลที่นักศึกษสามารถค้นคว้าเพื่อจุดประกายความคิดเกี่ยวกับหัวข้อและเนื้อหาที่สนใจจะนำมาพัฒนาเป็นโครงร่างต่อไป นักศึกษาอาจศึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในอดีตหลาย ๆ เล่มเพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและแนวคิดของการทำวิจัยในเรื่องหนึ่งเรื่องใดชิ้นได้ และอาจนำผลจากการค้นคว้านั้นไปปรึกษากับอาจารย์ของหลักสูตรเพื่อขอข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาหัวข้อและโครงร่างต่อไป
- 2) รายงานวิจัยจากการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมรายชื่อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระไว้เป็นรูปเล่ม โดยในเล่มหนึ่ง ๆ จะมีชื่อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ มีบทคัดย่อพิมพ์ไว้ให้อ่านด้วย และจากรายชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ก็อาจช่วยให้คิดหาหัวข้อขึ้นมาได้เช่นกัน
- 3) การค้นคว้าจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่นจากหนังสือพิมพ์ จากวารสารสิ่งพิมพ์ ที่ลงข่าวหรือบทความเกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจซึ่งเกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น การปฏิรูประบบราชการหรือการบริหารแบบ CEO หากนักศึกษได้อ่านบทความอย่างพิถีพิถะระมัดระวังมากพอ นักศึกษาจะเข้าใจถึงความต้องการของสังคมและประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าเพื่อตอบปัญหาที่สังคมต้องการได้
- 4) การสนทนากับผู้รู้ เช่น อาจารย์ผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา เป็นต้น จะช่วยทำให้สามารถมองเห็นประเด็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งได้ชัดเจนขึ้นจนนำไปสู่การพัฒนาหาหัวข้อในการวิจัยในที่สุด

1.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

เมื่อนักศึกษาได้หัวข้อที่สนใจจะทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระแล้ว นักศึกษาจะนำส่งหัวข้อให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณาสรรหาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ นักศึกษาอาจหมายเหตุแนบท้ายหัวข้อเพื่อเสนอชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาทราบทามไว้ด้วยก็ได้

1.3.1 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

1.3.2 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระมีหน้าที่ดังนี้

- 1) ให้คำปรึกษาการจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระแก่นักศึกษาและจัดให้มีการเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายในเวลาที่กำหนด
- 2) รับผิดชอบและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้สอดคล้องกับโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่านแล้วและได้รับการอนุมัติจากมหาวิทยาลัย
- 3) ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิด และวิธีการศึกษาค้นคว้าวิจัย ตลอดจนวิธีการทางสถิติ รวมทั้งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 4) ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาเกี่ยวกับการแปลความหมายข้อมูลและผลการวิเคราะห์ทางสถิติ การอภิปรายผล และการเขียนบทคัดย่อ ตลอดจนการใช้ภาษาและการเขียนรายงานผลการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- 5) ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและการใช้ภาษา
- 6) ติดตามการดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปตามแผนงานและประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระทุกภาคการศึกษา และต้องรายงานความก้าวหน้าและผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจนกว่าวิทยานิพนธ์ดังกล่าวจะเสร็จสมบูรณ์
- 7) ให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ
- 8) ให้ความเห็นชอบในการสอบวัดคุณสมบัติสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก
- 9) เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและเข้าสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของนักศึกษาในความดูแล
- 10) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ให้ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยให้ส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

1.4 ส่วนประกอบของโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

ส่วนประกอบของโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

- 1) ปกหน้า หรือ ปกหลัง
- 2) ไบรอนด์ปก (กระดาษว่าง)
- 3) ปกใน หรือ ปกรอง
- 4) แบบคำร้องเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์
- 5) ความเห็นของผู้อำนวยการหลักสูตรประจำสาขาวิชา
- 6) ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตศึกษา
- 7) ความเห็นของประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำมหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อความ ให้แบ่งเนื้อหาเป็น 3 บท โดยเนื้อหาของแต่ละบทควรบรรยายประเด็นต่างๆ ได้แก่ บทนำ การทบทวนวรรณกรรม และ ระเบียบวิธีวิจัย ทั้งนี้การจัดโครงสร้างในส่วนเนื้อความนี้อาจมีการปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับหัวข้อและประเภทของโครงร่างนั้นๆ

โครงสร้างในส่วนเนื้อความที่ตัวอย่างมานี้เป็นเค้าโครงงานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระที่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับวิทยานิพนธ์ที่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ การค้นคว้าอิสระที่เป็นแผนธุรกิจและกรณีศึกษาอาจมีการจัดโครงสร้างตามความเหมาะสม ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทที่ 1 บทนำ (Introduction)

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- 1.3 สมมติฐานของการศึกษา (ถ้ามี)
- 1.4 ขอบเขตของการศึกษา
- 1.5 กรอบแนวคิดการศึกษา
- 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.7 นิยามศัพท์

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

- 2.1 ทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

- 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 ส่วนท้าย

- 1) บรรณานุกรม
- 2) ภาคผนวก (ถ้ามี)
- 3) ไบรองปกหลัง (กระดาษว่าง)
- 4) ปกหลัง

1.5 รายละเอียดในโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

เพื่อให้โครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระมีความหนักแน่นลุ่มลึกเพียงพอต่อการดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ เนื้อหาของโครงร่างควรอธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.5.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา นักศึกษาจะต้องชี้ให้เห็นสถานการณ์ของปัญหาที่นำมาสู่ประเด็นสำคัญของการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ปัญหาที่นำเสนอขึ้นนี้มีความสำคัญที่จะต้องแสวงหาคำตอบอย่างไร หากไม่ทำการศึกษาแล้วจะเกิดผลเสียหายหรือจะเสียโอกาสอย่างไร หรือหากได้ทำการศึกษาแล้วจะบังเกิดประโยชน์ในทางวิชาการหรือต่อสังคมโดยรวมอย่างไรบ้าง

โดยทั่วไปแล้วประโยชน์ที่จะได้รับควรจะเป็นเรื่องส่วนรวมไม่ใช่ส่วนตัว ตัวอย่างเช่น นักศึกษากำลังจะลงสมัครนายกเทศมนตรีในการเลือกตั้งคราวหน้า ถ้าได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ทั้งนี้เพื่อที่เราจะได้เตรียมปรับพฤติกรรมหรือคุณลักษณะให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน เช่นนี้แสดงให้เห็นว่างานวิจัยชิ้นนี้ไม่มีความชอบธรรม เพราะเป็นการทำเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า หรือบางครั้งประเด็นปัญหาที่จะศึกษาเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยเกินไปจนไม่น่าสนใจและไม่เกิดผลกระทบที่กว้างขวาง

การบรรยายเนื้อความในส่วนนี้มุ่งโน้มน้าวให้ผู้อ่านหรือผู้ที่จะอนุมัติเห็นความสำคัญ ความชอบธรรม และความจำเป็นในการศึกษาเรื่องนี้ จึงต้องแสดงให้เห็นว่า เรื่องที่จะศึกษามีความสมเหตุสมผลในการศึกษาอย่างไร เพราะหากเขียนได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ นอกจากจะสามารถสะท้อนให้เห็นความสำคัญของปัญหาที่จะศึกษาแล้วยังช่วยให้เห็นประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษาวิจัยอยู่ในตัวด้วย

1.5.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือความต้องการค้นหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่จะศึกษา การเขียนวัตถุประสงค์ต้องให้ชัดเจน โดยปกติแล้ววัตถุประสงค์หลักก็คือสิ่งที่ต้องการรู้ต้องการพิสูจน์หรือต้องการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ นักศึกษาไม่ควรกำหนดให้มากจนเกินไป เพราะโดยข้อเท็จจริงแล้ววัตถุประสงค์หลักน่าจะมีเพียง 1-2 ข้อเท่านั้น นอกนั้นควรเป็นวัตถุประสงค์รอง ในกรณีที่มีวัตถุประสงค์หลายข้อ ควรเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ไว้มากข้อ จะมีผลให้เราต้องออกแบบสอบถามมากขึ้น และเป็นผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ใช้เวลาในการให้ข้อมูลนาน นักศึกษาต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบว่า ได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ครบทุกข้อหรือไม่ มิฉะนั้นนักศึกษาอาจต้องออกสนามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมภายหลัง ทำให้เสียเวลา และอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเพราะเวลาได้ล่วงเลยไปนานแล้ว เป็นต้น

1.5.3 สมมติฐานของการศึกษา คือ สิ่งที่ผู้วิจัยได้คาดเดาเอาไว้ล่วงหน้าว่าผลการศึกษาที่ออกมาจะเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาจริงอาจไม่ตรงกับสมมติฐานของการศึกษาก็ได้ ที่ว่าเป็นเรื่องของ การคาดเดาก็เพราะงานวิจัยที่จะทำเป็นเรื่องของอนาคต แต่หากรู้แน่นอนอยู่แล้วว่าผลการวิจัยจะต้องมีผลเป็นเช่นนั้นกรณีนี้ก็ไม่จำเป็นต้องทำให้สิ้นเปลืองเงินและเวลา

เมื่อพิจารณาถึงการตั้งสมมติฐานที่หมายถึงการคาดเดาผลการศึกษาไว้ล่วงหน้านั้นมิใช่เป็นการอาศัยเพียงสัญชาตญาณของผู้วิจัยที่จะคาดเดาได้ต่าง ๆ นานา หากแต่การคาดเดาผลการศึกษาดังกล่าวมีความหมายในทางวิชาการนั้นจำเป็นต้องมีพื้นฐานข้อมูลรองรับ นักศึกษาจำเป็นต้องยกทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือผลงานวิจัยในอดีตมาอ้างอิงประกอบเพื่อแสดงให้เห็นว่าสมมติฐานที่ตั้งขึ้นนั้นมีความหนักแน่นเพียงพอที่จะคาดหมายผลการศึกษาจากปัญหาที่ต้องการศึกษาได้ การตั้งสมมติฐานการวิจัยนี้จึงทำให้การศึกษามีทิศทางและมีลักษณะที่ท้าทายให้ดำเนินการทดสอบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นักศึกษาคควรมีข้อพึงระวังที่สำคัญในการตั้งสมมติฐาน นักศึกษาบางคนหลังจากที่ทราบว่ามีสมมติฐานไม่ตรงกับที่ตั้งไว้ก็มีความกังวลคิดว่าตัวเองทำงานผิดพลาด เพราะในความเป็นจริงทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดเดิมอาจไม่สอดคล้องหรือไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ การอ้างอิงข้อมูลเชิงวิชาการในอดีตจึงอาจอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่เท่าทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบันจึงทำให้สมมติฐานที่ตั้งบนพื้นฐานของคำอธิบายในอดีตไม่เป็นไปตามผลการศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจึงไม่ควรกังวล เมื่อผลการวิจัยออกมาอย่างไรก็ให้รายงานตามข้อเท็จจริงและแสวงหาเหตุผลหรืออภิปรายประกอบผลการศึกษาซึ่งอาจนำมาซึ่งการคิดค้นทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่อันเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

1.5.4 ของเขตของการศึกษา เนื่องจากเรื่องที่จะทำวิจัยอาจมีขอบเขตกว้างมากและไม่ชัดเจน จึงควรเขียนขอบเขตของเรื่องที่จะทำวิจัย และประชากรที่จะทำวิจัยให้ชัดเจน เช่น ขอบเขตของการศึกษานี้อยู่เฉพาะในขอบเขตพื้นที่ภายในกรุงเทพมหานคร ขอบเขตการศึกษาเฉพาะในบริบทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขอบเขตการศึกษาเฉพาะช่วงเวลา มกราคม 2558 – ธันวาคม 2558 เป็นต้น

1.5.5 กรอบแนวคิดการศึกษา เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) แล้วก็สามารถสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปร ทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตามเพื่อนำไปสู่การทดสอบความสัมพันธ์ที่กำหนดขึ้น กรอบแนวคิดการศึกษานี้ยังช่วยกำหนดขอบเขตของการศึกษาให้มุ่งเฉพาะเจาะจงไปที่กรอบแนวคิดที่รวบรวมขึ้นนี้ และยังเปรียบเสมือนแผนที่ (Map) ที่ทำให้ผู้วิจัยไม่หลงทางและดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายตอบกรอบแนวคิดนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.5.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ งานวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระทุกเรื่องจะต้องระบุประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย โดยสำหรับวิทยานิพนธ์นั้นต้องแสดงประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและในทางปฏิบัติ เช่น การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และการให้ข้อเสนอแนะสำหรับการนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม ในขณะที่การค้นคว้าอิสระอย่างน้อยต้องมีประโยชน์ในทางปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการนำองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้านี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้

การเขียนประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยให้เขียนในลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาโดยจะบรรยายในเชิงประยุกต์ว่าเมื่องานวิจัยเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผลการศึกษานั้นจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง เช่น “จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานของ.....สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการทำงานของ.....ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

1.5.7 นิยามศัพท์ หมายถึง ความหมายของคำศัพท์เฉพาะที่ใช้เป็นหลักสำหรับการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ควรมีการให้ความหมายหรือคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น หากเป็นคำศัพท์ทั่วไป มีความหมายที่เป็นที่ทราบและเข้าใจกันอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องนำมาใส่ไว้ในส่วนนี้

1.5.8 การทบทวนวรรณกรรม หมายถึง การประมวลทฤษฎี แนวคิด นโยบาย หลักการ พระราชบัญญัติ กฎหมาย ยุทธศาสตร์ ข้อมูล งานวิจัย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต้องการศึกษามา

จัดลำดับเนื้อหาและประมวลเข้าด้วยกันจนสามารถหล่อหลอมเป็นความรู้ที่นักศึกษาสามารถจัดสรรถ้อยคำประกอบกันตามสำนวนของนักศึกษาเอง การทบทวนวรรณกรรมนั้นจัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนั้น เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยทฤษฎีคือ สิ่งที่ได้มีผู้ทำการศึกษามาก่อน อาจมีการตั้งข้อสมมติฐานและมีการพิสูจน์ข้อสมมติฐานหลายครั้งจนเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายจึงกลายเป็นทฤษฎี โดยปกติแล้วศาสตร์ทุกศาสตร์จะมีทฤษฎีเป็นของตนเองเพื่อใช้ในการศึกษาอ้างอิง ดังนั้นในการวิจัยเรื่องใดก็ตามนักศึกษาจะต้องนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษามาอ้างอิง ทฤษฎีไม่เกี่ยวข้องหรือที่อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องก็ไม่ควรนำมาใส่เพราะจะทำให้การสรุปรอบแนวคิดไม่เกิดเอกภาพและสัมพันธ์ภาพ อีกทั้งจะทำให้ผู้อ่านหรือผู้ที่จะอนุมัติเข้าใจกรอบแนวคิดหรือการอ้างอิงที่คาดเคลื่อนจากความมุ่งหวังหรือตามเหตุผลที่ถูกต้องและย่อมจะส่งผลต่อการเก็บข้อมูล การประมวลผล และการอภิปรายผล ซึ่งจะยิ่งทำให้การทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระมีความยุ่งยาก สำหรับแนวความคิดต่าง ๆ นั้น เป็นความคิดความเชื่อที่มีเหตุผลและเป็นที่ยอมรับทั่วไป หากนักศึกษาเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องก็สามารถนำมาอ้างได้เช่นกัน

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นอาจมีตั้งแต่งานวิจัยที่มีลักษณะเหมือนกับงานวิจัยที่กำลังจะทำไปจนถึงงานวิจัยที่คล้ายกันหรือมีส่วนสัมพันธ์กับงานวิจัยที่จะทำก็ได้ แต่ถ้าเป็นงานวิจัยที่เป็นเรื่องที่นักศึกษาเป็นผู้ริเริ่มศึกษาเป็นคนแรก อาจหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงมาอ้างอิงไม่ได้ ก็ให้ค้นคว้าหางานวิจัยเรื่องที่มีสัมพันธ์กับงานของเราแทน วัตถุประสงค์ของการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากเนื้อหาในส่วนแรก โดยการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้จะมุ่งเน้นไปที่การแสวงหาช่องว่างขององค์ความรู้ที่เป็นโอกาสสำหรับการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ เช่น งานวิจัยที่ผ่านมาเคยศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ที่หลากหลาย แต่ยังขาดการศึกษาในตัวแปรที่นักศึกษาสนใจ การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้เข้าใจได้ถึงความสำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้ว่าจะสามารถเติมเต็มช่องว่างที่ขาดหายไป

วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ก็เพื่อศึกษาที่ระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษาที่ผ่านมาว่ามีการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล หรือมีเทคนิคในการศึกษาต่าง ๆ ที่น่าสนใจอย่างไร เพื่อที่จะได้นำมาใช้เทียบเคียงเพื่อการพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยของตนมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีข้ออ้างอิงสนับสนุนได้ว่าสาเหตุที่นักศึกษาเลือกออกแบบงานวิจัยต่าง นั้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่ได้นำมาปรับใช้เป็นแนวทางมาตรฐาน

1.5.9 ระเบียบวิธีวิจัย สำหรับการศึกษาวิจัยนั้น ข้อมูลมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้สามารถตอบปัญหาที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และน่าเชื่อถือ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นกระบวนการและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและข้อมูลในทุกขั้นตอน นักศึกษาควรปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอน วิชาการระเบียบวิธีวิจัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อที่จะได้ช่วยให้การทำวิจัยได้ถูกหลักวิชา

โดยทั่วไปแล้ว ระเบียบวิธีวิจัยจะประกอบด้วยหัวข้อย่อย ๆ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (โดยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาในเครื่องมือ ลักษณะของคำถามและเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล แหล่งที่จะใช้รวบรวมข้อมูล ตลอดจนวิธีหาค่าคุณภาพของเครื่องมือแต่ละชิ้น) ประชากรและ/หรือตัวอย่าง (รายละเอียดเกี่ยวกับประชากร วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (การเลือกใช้เทคนิคทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล) และเกณฑ์การแปลผล เป็นต้น

1.5.10 บรรณานุกรม ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสาร ตำราทุกรายการที่ได้นำมาอ้างอิงไว้ในโครงร่างวิทยานิพนธ์ รูปแบบการเขียนให้เขียนโดยไม่ต้องแยกแหล่งที่มา แต่ให้เรียงลำดับรายการตามลำดับอักษรแรกของชื่อผู้เขียนตามพจนานุกรม ถ้ามีเอกสารภาษาอังกฤษให้เขียนต่อท้ายเอกสารภาษาไทย

1.5.11 ภาคผนวก กรณีที่นักศึกษามีเอกสารข้อมูลหรือบทความที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถที่จะนำไปเรียบเรียงไว้ในหัวข้อต่างๆ ภายในส่วนเนื้อความได้ทั้งหมด โดยเฉพาะกรณีที่ไม่สามารถใส่ในหัวข้อที่มาและความสำคัญของปัญหาได้ อาจนำไปใส่ไว้ท้ายโครงร่างในลักษณะภาคผนวกก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจจะอนุมัติโครงร่างได้อ่านประกอบ ก็จะช่วยให้เกิดความชัดเจนและเกิดความชอบธรรมในการศึกษาในเรื่องนั้นๆ มากขึ้น

1.6. กระบวนการเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

1.6.1 การพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

เมื่อนักศึกษาได้หัวข้อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระแล้ว ให้นำหัวข้อไปจดบันทึกไว้ที่สำนักงานหลักสูตรเพื่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะได้พิจารณาอาจารย์ที่ปรึกษาที่เหมาะสมกับหัวข้อที่นักศึกษาสนใจและประกาศให้นักศึกษาทราบ เมื่อนักศึกษาทราบประกาศนั้นแล้ว ให้นักศึกษานัดหมายเพื่อขอพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดเพื่อให้โครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระมีความเรียบร้อยทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาจนกระทั่งอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระมีความพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างในลำดับต่อไป

การจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระในขั้นตอนนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้จนกว่าจะได้รับการอนุมัติหัวข้อและโครงร่างจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษาได้หัวข้อที่สนใจและได้รวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำโครงร่างแล้ว นักศึกษาอาจพบว่าหัวข้อที่นักศึกษานัดหมายนั้นเคยมีการศึกษามาก่อนหน้าแล้วและยังไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนได้ว่าการทำการศึกษาซ้ำนั้นจะเกิดประโยชน์ในทางวิชาการหรือทางปฏิบัติอย่างไร หรือแม้กระทั่งการพัฒนาโครงร่างจากหัวข้อที่นักศึกษานัดหมายนั้นอาจต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่มีความซับซ้อนและใช้ระยะเวลาอันเกินกว่าที่จะสามารถศึกษาได้ภายในระยะเวลาของวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ อาจารย์ที่ปรึกษาอาจแนะนำให้เปลี่ยนหัวข้อเพื่อให้สามารถจัดทำโครงร่างได้อย่างเหมาะสมก็ได้

ในขั้นตอนการพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรืออาจารย์ที่ปรึกษาอาจจัดให้มีการประชุมร่วมกับนักศึกษาเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเพื่อการติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกนั้น นักศึกษามีความจำเป็นต้องแสวงหาช่องว่างทางความรู้ (Knowledge Gap) เพื่อให้เกิดแนวคิดในการศึกษาสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ การจัดให้มีการประชุมวิพากษ์โครงร่างวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการหลักสูตรหรือคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหลายๆ ท่าน จะช่วยให้การจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์มีความชัดเจนและช่วยให้นักศึกษาสามารถเตรียมความพร้อมในการพัฒนาโครงร่างให้มีความรัดกุมและมีข้อมูลสนับสนุนในการพัฒนารอบแนวคิดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สำหรับวิทยานิพนธ์ทั้งในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกนั้น นักศึกษาต้องพัฒนาโครงร่างให้ เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยนักศึกษาระดับปริญญาโทต้องได้รับอนุมัติโครงร่าง วิทยานิพนธ์ภายใน 2 ปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา และ นักศึกษาระดับปริญญาเอกต้อง ได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายใน 3 ปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา นักศึกษาที่ไม่ได้ รับอนุมัติโครงร่างภายในกำหนดเวลานั้นจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษาอาจขยาย กำหนดเวลาต่อไปอีก 1 ภาคการศึกษา ดังนั้น นักศึกษาที่จัดทำวิทยานิพนธ์จำเป็นต้องวางแผนการพัฒนา หัวข้อและโครงร่างโดยมีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่า จะสามารถจัดทำโครงร่างเพื่อให้ได้รับการอนุมัติตามเวลาที่กำหนด

ส่วนการค้นคว้าอิสระนั้น แม้จะไม่มีกำหนดระยะเวลาที่จะต้องได้รับการอนุมัติหัวข้อและโครงร่างแต่ ก็จะมีจำนวนหน่วยกิตและภาคเรียนที่ลงทะเบียนเรียนเอาไว้เสมือนเป็นวิชาหนึ่งในภาคเรียนที่ลงทะเบียน นักศึกษาก็จำเป็นที่จะต้องวางแผนการพัฒนาหัวข้อและโครงร่างการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามแผนการ ศึกษาและระยะเวลาที่กำหนดของภาคการศึกษานั้น ๆ เช่นกัน

1.6.2 การขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระและเห็นว่ามีความพร้อมที่ จะขอรับการพิจารณาอนุมัติได้แล้ว ให้นักศึกษาจัดทำเอกสารขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์/การค้นคว้า อิสระแล้วแต่กรณี ดังนี้

สำหรับการขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์นั้น ให้นักศึกษากรอกเอกสารเพื่อขออนุมัติโครงร่าง วิทยานิพนธ์โดยระบุหัวข้อและลงนามรับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมกับสำเนา โครงร่างวิทยานิพนธ์จำนวน 1 ชุดต่อสำนักงานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษาจะตรวจสอบความเรียบร้อยและเสนอคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการดังต่อไปนี้

- (1) ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือ ผู้ที่ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มอบหมายเป็นประธาน
- (2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ในกรณีเช่นนี้ให้ นับเป็น 1 คน
- (3) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย 1 คน

กรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์นั้นต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรง ตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันและต้องมีประสบการณ์ในการ ทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

คณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์มีหน้าที่สอบวัดความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาในเรื่องที่ เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิจัยตามหัวข้อและโครง ร่างที่นักศึกษาจะใช้ในการศึกษา รวมทั้งพิจารณาขอบเขตของงานวิจัยให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการทำ วิจัยและประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย แล้วเสนอผลการสอบต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อการ อนุมัติผลการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อไป